

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/36/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118215196
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4118215196.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobcu: D. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. U. XX, F., zastúpený advokátom: Mgr. Martin Hurta, so sídlom Štefánikova 15, Nitra, proti žalovanej: C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX/XX, F., zastúpená advokátom: JUDr. Jaroslav Veis, so sídlom Štefánikova 535/32, Nitra, o zaplatenie vyrovnacieho podielu 41.600 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/163/2018-236 zo dňa 19. júla 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a výroku o náhrade trov konania (III.) **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd **p r i z n á v a** žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť mu vyrovnací podiel vo výške určenej súdom a to v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu odôvodil tým, že so žalovanou uzavrel manželstvo XX.X.XXXX, počas jeho trvania, na základe Zápisnice o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 22.5.1985, nadobudli do spoločného nájmu manželov družstevný byt na adrese F., R. XXX/XX. Manželstvo bolo právoplatne rozvedené XX.X.XXXX. Rozsudkom právoplatným 24.2.2016 bol zrušený spoločný nájom k tomuto bytu a za ďalšiu nájomníčku a pokračujúcu členku družstva súd určil žalovanú. Žalovaná niekedy v roku 2017 odkúpila byt za zostatkovú hodnotu na základe Zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu R do výlučného vlastníctva. Tým, že byt nadobudli do spoločného nájmu manželov podľa § 703 OZ, nadobudli aj členský podiel v bytovom družstve. S týmto členstvom bolo spojené právo na odkúpenie bytu do vlastníctva za zostatkovú hodnotu podľa § 28 zákona o vlastníctve bytov, k čomu neprišlo a pretože sa rozvedli a nedohodli podľa § 705 ods. 1 a 2 posledná veta OZ zrušil spoločný nájom súd a za pokračujúceho nájomcu a člena družstva určil žalovanú. K rozhodnutiu súdu prišlo až po uplynutí lehoty 3 rokov a preto nemohol byť tento podiel vypořiadaný v rámci vypořiadania BSM a uplynutím lehoty na vypořiadanie prešiel do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov, ktorého podiely sú rovnaké. Pretože však súd medzičasom určil za pokračujúcu členku družstva žalovanú, nie je dôvod na zrušenie podielového spoluvlastníctva a jeho vypořiadanie a preto sa on domáha vyplatenia vyrovnacieho podielu vo výške polovice jeho trhovej hodnoty, ku dňu právoplatnosti rozsudku, ktorý súd určil žalovanú za pokračujúcu členku družstva. Poukázal na rozsudok NSČR sp. zn. 22Cdo/775/2007. Pripojil sobášny list, zápisnicu o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 22.5.1985, LV č. XXXX pre kat. úz. F., rozsudok NSČR a navrhol pripojiť spisy OS Nitra sp. zn. 13P/10/2012 a sp. zn. 25C/263/2013, vyžiadať zmluvu o prevode vlastníctva družstevného bytu, vypočítať strany sporu a ustanoviť znalca na určenie trhovej

hodnoty členského podielu v bytovom družstve k 24.2.2016. Žalovaná uviedla, že s navrhnutým petitom a dokazovaním nesúhlasí, s výnimkou znaleckého dokazovania vykonaného súdom, pretože žalobca tak prenáša dôkazné bremeno na súd, s čím ona nesúhlasí, pretože z vyjadrenia svedkov H. T. a C. T. v konaní sp. zn. 25C/263/2013 vyplýva, že žalobca ju a aj ich deti fyzicky týral. Poukázala na § 705 písm. a) OZ a uviedla, že toto bolo jedným z dôvodov, pre ktoré súd žalobcovi zrušil spoločný nájom k bytu, ktorý zakladá právo na odkúpenie bytu za jeho zostatkovú hodnotu. Namietala, že žalobca si prestal plniť svoje povinnosti ako nájomca bytu a to platiť nájomné a úhrady za plnenia poskytovaných služieb v čase keď žalovaná nebola vlastníčkou bytu (byť odkúpila v roku 2017), neplnil nájomné po dlhší čas ako 3 mesiace a tým hrubo porušoval povinnosti, ktoré mu vyplývajú z nájmu bytu tak, ako to uvádza § 711 písm. d) OZ. Takéto hrubé porušenie povinností, ktoré je priamo previazané s členským podielom v byte, ktoré pri jeho porušení má za následok výpoveď z nájmu bytu, k čomu však neprišlo, pretože žalovaná od roku 2014 výlučne sama nájom platila. Namietala, že hypotéza žalobcu o odkúpení bytu za zlomok nepatrné hodnoty je irelevantná, pretože ich manželstvo bolo rozvedené, súd na základe žaloby žalobcu určil za pokračujúcu nájomníčku žalovanú a s ňou Stavebné bytové družstvo v roku 2017 uzavrelo kúpnu zmluvu a nie so žalobcom. Namietla, že žalovaný petit tak ako bol naformulovaný je nejasný, nezrozumiteľný, neurčitý a preto nevykonateľný. Žalobu preto navrhla zamietnuť. Pripojila zápisnicu z 29.5.2014, ústrižky o platbách a označil rozsudok KS Nitra z 5.11.2015. Žalobca v replike namietal, že žalovanú a ani deti nikdy netýral a ani v rozvode rozsudku a ani v rozsudku, ktorým súd zrušil spoločný nájom bytu nebol takýto názor súdu vyslovený, inak by mu súd predsa nepriznal bytovú náhradu podľa § 712a ods. 8 OZ, že vyplatenie vyrovnacieho podielu žalovanou nebolo sporné vzhľadom na jej predchádzajúce vyjadrenia, že nájomné uhrádzal aj po tom ako z bytu odišiel, dokonca bolo platené duplicitne, že vykonateľnosť nie je zákonnou náležitosťou žaloby, ale rozsudku, pričom z jeho podania je zrejme že požaduje polovicu z trhovej hodnoty zaniknutého členského podielu v družstve, ktorú ale musí určiť súd, pretože nemá možnosť zabezpečiť vstup znalca do bytu, aby tam vykonal obhliadku a vypracoval tak znalecký posudok, po podaní ktorého zmení petit žaloby. Žalobca na výzvu súdu doplnil žalobu tak, že navrhuje, aby súd rozhodol, že žalovaná je povinná mu zaplatiť 38500 eur, k čomu pripojil stanovisko realitnej kancelárie k cene nehnuteľnosti, ktorá bolo určená odhadom pretože ohliada bytu nebola možná, pričom trval na nariadení znaleckého dokazovania súdom. Právny zástupca žalovanej k doplneniu žaloby namietala, že hrubý odhad ceny bytu stanovený bez súhlasu vlastníka je v rozpore so zákonom, že žalobcu musí uviesť kedy sa z bytu vystaľoval a kedy zaplatil posledne za byt, z dôvodu, že vlastníka bytu a to bytové družstvo uzavrelo zmluvu o prevode bytu s osobou, ktorá platila nájom a pristúpila k zmluve o výkone správy. Namietala proti tvrdeniu žalobcu o vyplatení vyrovnacieho podielu a aj jeho tvrdenie o tom, že nájomné platil „dávno po tom“ je neurčité. Žalobca následne navrhol zistiť trhovú hodnotu členského podielu podľa stavu bytu k 24.2.2016 ku dňu znaleckého posudku, pretože k prevodu bytu na tretiu osobu neprišlo, analogicky je to vyporiadani BSM rozsudok NSČR sp. zn. 22Cdo 775/2007. Žalovaná vo vyjadrení k znaleckému posudku navrhla vypočítať zástupcu Okresného stavebného družstva JUDr. E. T., ktorý podpísal dňa 14.6.2017 zmluvu o prevode vlastníctva k družstevnému bytu. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní na podanej žalobe trval a vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania navrhol, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 41600 eur, ktorú zmenu súd uznesením pripustil, pretože výsledky doterajšieho konania umožňujú konať aj o takejto žalobe. K námietkam právneho zástupcu žalovanej na pojednávaní uviedol, že deti strán sporu boli iba užívateľmi bytu, nie sú členmi družstva, ktorým sa žalovaná stala uzavretím manželstva a to, že žalobca byt neužíva je irelevantné. Právny zástupca žalovanej trval na svojich námietkach k žalobe a navrhol ju zamietnuť, pričom žalobcovi opäť vytýkal, že podľa § 150 CSP a to pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti. Doplnil, že zápisnicu o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu podpísali obe strany a podľa nej vzniklo užívacie právo okrem nich aj ich deťom, ktoré sú tak zákonnými užívateľmi bytu. Namietal, že pokiaľ je niekto členom družstva, neznamená to, že toto členstvo sa automaticky premietne do hodnoty členského podielu, pretože musia byť splnené tri podmienky a to musí byť aj užívateľom bytu, ako užívateľ má povinnosť platiť úhrady za užívanie bytu a z bytu mal povinnosť sa vystaľovať až po tom ako mu žalovaná zabezpečí náhradný byt, čo sa nestalo.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 35150 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietla.

III. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to z priznanej sumy.

IV. Žalobcovi sa vracia preplatok 20,64 eur z preddavku zloženého pod položkou denníka 1257 po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

V konaní nebolo sporné a aj bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra z 10.5.2012 č. k. 13P/10/2012-21 a zápisnicami z pojednávania z 29.3.2012 a 10.5.2012 preukázané, že žalobca a žalovaná boli od 26.8.1978 manželia, ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené XX.X.XXXX a pochádzajú z neho dve deti, dcéra C. a syn H., ktoré boli v čase rozvodu už plnoleté. V konaní bolo sporné, či sa žalobca počas manželstva k žalovanej a ich spoločným deťom správal násilne, čo tvrdila žalovaná, ale žalobca to namietal. Z rozvodového rozsudku vyplýva, že žalobca za príčinu rozvratu označil rozdielne názory na manželské spolužitie a priznal, že dal žalovanej jednu facku pred tridsiatimi rokmi. Žalovaná uviedla, že sa žalobcu bála, že ju a aj deti pravidelne fyzicky napádal, ale udala ho až keď napadol dcéru s jej maloletým dieťaťom takmer vyhodil z okna a príčinou rozvratu bola výbušná povaha žalobcu a jeho neprimerané sexuálne chůtky. Rozvodový súd za príčinu rozvratu ustálil odcudzenie spôsobené nezhodami v intímnom živote a to, že žalobca nadviazal mimomanželské známosti a rozdielne názory na mimomanželské spolužitie. Ani výsluchom žalobcu a žalovanej v tomto konaní nebolo preukázaná iná príčina. V konaní nebolo sporné a aj bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra z 29.5.2014 č. k. 25C/263/2013-703, rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 5.11.2015 č. k. 7Co/546/2014-119, zápisnicou z 29.5.2014 a 5.11.2015 a zápisnicou o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu z 22.5.1985 preukázané, že žalobcovi ako členovi bytového družstva bol pridelený byt č. XX na R. XXX/XX, F. a keďže bol v tom čase už ženatý so žalovanou vzniklo im uzavretím uvedenej dohody spoločné užívacie právo manželov k uvedenému bytu, ktoré sa pretransformovalo na spoločný nájom bytu manželmi. V konaní bolo sporné, či vzniklo právo nájmu aj plnoletým deťom žalobcu a žalovanej, ktoré sú uvedené v zápisnici medzi čl. 1 bod 4 a čl. 2. Z čl. 2 bod 1 zápisnice vyplýva, že s užívateľom a spoločným užívateľom môžu v byte bývať aj ich príbuzní v priamom rade. Žalobca požadoval žalobou v tomto konaní právo spoločného nájmu zrušiť a určiť jeho za ďalšieho nájomcom bytu a člena družstva s odôvodnením, že sa pričínil na získaní bytu a pracoval. Žalovaná so zrušením práva spoločného nájmu súhlasila, ale požadovala, aby súd určil ju za ďalšieho nájomcu a člena družstva s tým, že žalobcovi zabezpečí náhradný byt a vyplatí ho. Žalovaná svoj návrh odôvodnila tým, že v byte žije aj ich plnoletá dcéra s maloletým dieťaťom, čo nebolo sporné a že žalobca v byte nebýva, pretože odišiel bývať k priateľke, že jeho správanie od počiatku manželstva nekorešpondovalo so zásadami rodinného života a že žalobca si riadne neplnil svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu, na ktorých tvrdeniach zotrvala aj v tomto konaní, proti ktorým žalobca namietal z rovnakých dôvodov, aké tvrdil v konaní sp. zn. 25C/263/2013 a preto boli sporné. Hoci tvrdenia žalovanej boli čiastočne preukázané výsluchom ich detí ako svedkov, súd prvej inštancie rozsudkom z 29.5.2014 zrušil právo spoločného nájmu k bytu a za výlučnú nájomníčku a pokračujúcu členku družstva určil žalovanú s tým, že právo žalobcu byt užívať zanikne 15-tym dňom po zabezpečení náhradného bytu žalovanou, kedy je žalobca povinný sa z bytu vysťahovať a byt vypratať. Súd nemal za preukázané, že by žalobca trvalo opustil spoločnú domácnosť a zabezpečil si trvalé bývanie, ale pretože sa v byte dlhšie nedržoval, bývala tam žalovaná spolu s ich plnoletými deťmi, bola schopná platiť nájomné a prezentovala lepšiu schopnosť žalobcu vyplatiť určil ju za nájomníčku bytu s tým, že podstatnejšie bude finančné vyrovnanie strán sporu. Na stanovisko prenajímateľa, ktorý navrhol byt prideliť žalobcovi z dôvodu, že mu bol pridelený súd neprihliadol, pretože nebolo dostatočné. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil rozsudkom z 5.12.2015 s odôvodnením, že strany sporu boli nie len spoločnými nájomcami bytu, ale aj spoločnými členmi družstva a pretože sa po rozvode sa nedohodli o ďalšom nájme bytu, súd prvej inštancie správne rozhodol o zrušení spoločného nájmu. Ďalej uviedol, že po zániku spoločného nájmu majú možnosť bývať manželia dohodou vyporiadať hodnotu členského podielu v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Stotožnil sa s tým, že postavenie oboch strán z hľadiska § 705 ods. 3 OZ (mal. deti a stanovisko prenajímateľa) bolo rovnocenné a to že, žalobca pracoval a mal možnosť získať byt v rámci stabilizácie, nemôže byť dôvodom na hodnotenie jeho výlučného pričinenia o nadobudnutie bytu. Za správny považoval záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca sa vo väčšej miere pričínil o rozvod manželstva, že sa vzhľadom k svojej profesii zdržiava v byte menej, býva tam žalovaná spolu s ich plnoletým synom a dcérou a jej maloletým dieťaťom, ktorí nemajú vlastné bývanie a preto je pre žalovanú sporný byt potrebnější a žalobcovi postačuje menší byt. Odvolací súd nevidel žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 712a ods. 8 OZ, pre ktoré by mal žalobcovi postačovať náhradné ubytovanie alebo prístrešie. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť 24.2.2016. V konaní nebolo sporné a aj bolo poštovými poukazmi predložených žalovanou preukázané, že približne od septembra 2014 platí nájomné žalovaná a žalobca sa z bytu vysťahoval bez zabezpečenia náhradného bytu. V konaní nebolo

sporé a aj bolo zmluvou o prevode vlastníctva družstevného bytu z 14.6.2017 preukázané, že vlastnícke právo k bytu bolo z bytového družstva prevedené na žalovanú za nula eur. Rozhodnutím Okresného úradu Nitra z 16.8.2017 bolo preukázané, že na základe tejto zmluvy bol v prospech žalovanej povolený vklad vlastníckeho práva k spornému bytu, ktorého účinky nastali k 2.8.2017. Z listu vlastníctva bolo preukázané, že žalovaná je výlučnou vlastníčkou sporného bytu. V konaní nebolo sporné a aj bolo znaleckým posudkom z 1.5.2021 č. 21/2021 vyhotoveným súdom ustanoveným znalcom O.. H. E., znalec z odboru stavebníctvo, pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností preukázané, že 24.2.2016 bola všeobecná hodnota bytu 70 300 eur a aktuálna hodnota bytu zistená k 1.5.2021 je 83 200 eur, pričom byt je doposiaľ v pôvodnom stave.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na uvedený skutkový stav sporu, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 703 ods. 2, § 705 ods. 2 a 3 a § 150) ako aj s poukazom na citované ustanovenia § 255 ods. 1 a § 257 CSP (Civilný sporový poriadok - zák. č. 160/2015 Z. z.), odôvodnil nasledovne:

4.1. V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou, ktorí boli manželia existoval spoločný nájom k družstevnému bytu podľa § 703 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý vznikol počas trvania ich manželstva a pretože po rozvode sa žalobca a žalovaná nedohodli na nájme tohto bytu, súd na návrh žalobcu podľa § 705 ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka v konaní, ktoré sa na Okresnom súde Nitra viedlo pod sp. zn. 25C/263/2013 právo spoločného nájmu zrušil a učil, že členom družstva a ďalším nájomcom bytu bude žalovaná. V konaní nebolo sporné a aj bolo zmluvou a osvedčením pravosti podpisu preukázané, že družstvo v zastúpení JUDr. E. T. následne uzavrelo so žalovanou, ktorá bola v tom čase členkou družstva a aj nájomníčkou bytu, zmluvu o prevode vlastníctva bytu k dome, ktorá byt odkúpila za jeho zostatkovú hodnotu. Z uvedených dôvodov súd navrhnutý výsluch D.. T. nevykonal, pretože ho vzhľadom na nesporné a preukázané skutočnosti považoval za nadbytočný. Pretože právo spoločného nájmu môže vzniknúť iba medzi manželmi a z čl. 2 bod. 1 zápisnice vyplýva, že deti strán sporu majú právo iba v byte bývať spolu so stranami sporu a to titulom ich príbuzenského pomeru a nie sú nájomcami bytu tak ako tvrdila žalovaná, je táto obrana žalovanej nedôvodná.

4.2. Členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve, je majetkovou hodnotou a ak stanovy neurčujú inak, jeho výška sa určuje ako pomer členského vkladu k základnému imaniu družstva a preto sa pri zániku členstva člena družstva v družstve a to aj podľa § 705 ods. 2 veta posledná Občianskeho zákonníka ak v danom prípade podlieha vyporiadaniu. Súd nespochybňuje, že člen družstva má okrem práv aj svoje povinnosti, ale porušenie tých, ktorými sa bránila žalovaná a to napr. užívanie bytu, platenie nájomného nemá vplyv na jeho nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu a tak žalobca, ktorý nie je členom družstva má právo domáhať sa od žalovanej, ktorá zostala členkou družstva, aby mu vyplatila hodnotu jeho členského podielu (Najvyšší súd ČR sp. zn. 22Cdo 590/2003). Hoci žalovaná v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu deklarovala, že žalobcovi hodnotu členského podielu vyplatí, na čo súd prvej inštancie aj pri rozhodovaní prihliadol a aj z rozhodnutí súdov v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu jej muselo byť zrejmé, že hodnota členského podielu bude predmetom vyporiadania, v tomto konaní už proti nároku žalobcu na jeho zaplatenie namietala.

4.3. K vyporiadaniu hodnoty členského podielu dohodou strán sporu a ani rozhodnutím súdu v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov neprišlo, ale ani prísť nemohlo, pretože k právoplatnému zrušeniu práva spoločného nájmu a členstva v družstve prišlo až po uplynutí troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva, pričom k vyporiadaniu je možné pristúpiť až po zrušení práva spoločného nájmu a spoločného členstva v bytovom družstve (Najvyšší súd ČR sp. zn. 22Cdo/5384/2007). Vyporiadanie sa tak vykoná podľa zásad upravených v § 150 Občianskeho zákonníka (Najvyšší súd ČR sp. zn. 22Cdo/590/2003 alebo sp. zn. 22Cdo/2565/2003), podľa ktorého sú podiely v zásade rovnaké, s výnimkami, ktoré pripúšťa ustanovenie § 150 OZ (napr. s prihliadnutím na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, a pod.), ktoré umožňujú určiť pomer iným spôsobom avšak za podmienky, že mali vplyv na zhoršenie majetkových pomerov strán sporu. Žalovaná sa proti nároku žalobcu bránila tvrdením o násilnom správaní sa žalobcu počas trvania manželstva, opustením spoločnej domácnosti a neplnením si jeho povinností spojených s nájmom. Rovnakými tvrdeniami sa žalovaná bránila aj v konaní v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu a členstva v družstve, z ktorých mal súd preukázané iba, že žalobca sa svojim správaním vo väčšej miere pričínil o rozvod manželstva a preto súd na tento záveru

súdu prihliadol. Ani v tomto konaní nebola obrana žalovanej, proti ktorej žalobca namietal preukázaná. Rozhodujúcimi kritériami v tomto konaní ako súd už uviedol je to, či sa žalobca staral alebo nestaral o rodinu alebo či sa zaslúžil alebo nezaslúžil na nadobudnutie a udržanie bytu za podmienky, že tým prispel k zmenšeniu majetkových pomerov rozvedených manželov. V konaní nebolo preukázané, že by sa žalobca nestaral o rodinu a aj keď nebolo sporné a aj bolo preukázané, že žalobca sa z bytu vysťahoval skôr ako bolo právo spoločného nájmu a členstvo zrušené a nájomné začala platiť žalovaná, tým, že neprišlo k strate bytu a ani výpovedi z nájmu bytu, neprišlo k zmenšeniu majetku, nemá to vplyv na veľkosť jeho podielu a táto obrana žalovanej je nedôvodná. Podiel žalobcu je preto rovnaký ako podiel žalovanej t.j. 1 - ina a žaloba žalobcu je preto čo do základu nároku dôvodná.

4.4. Pri stanovení hodnoty členského podielu bytu sa vychádza zo stavu bytu ku dňu zániku spoločného členstva rozvedených manželov v družstve (Najvyšší súd ČR sp. zn. 22Cdo/2244/1999) a hoci pri vyhotovení uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania prišlo k chybe v písaní vo výroku, kde absentuje slovné spojenie „zo stavu bytu“, tak ako je uvedené v odôvodnení, v konaní nebolo sporné, že byt bol v čase zániku spoločného členstva dňa 24.2.2016 a aj doposiaľ je v pôvodnom stave z ktorého znalec vychádzal. Znalec určil hodnotu členského podielu ku dňu zániku spoločného členstva a aktuálnu ku dňu jeho vyporiadania a pretože proti znaleckému posudku neboli žiadne námietky, je zistená hodnota nesporná. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní namietal proti nariadeniu znaleckého dokazovania pred výsluchom strán sporu, ktorý postup však podľa súdu nie je zo zákona vylúčený a vzhľadom na dlhodobú práceneschopnosť právneho zástupcu žalovanej a žiadosti o odročenie pojednávania, resp. zmeny termínu ohliadky aj v súlade so zásadou hospodárnosti. Súd v tejto veci opakovane poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, tak ako to urobil aj žalobca, pretože sa týkajú skutkovo rovnakých vecí a hoci nejde o najvyššiu súdnu autoritu v Slovenskej republike, právna úprava je totožná a preto môžu byť pre súd pri rozhodovaní inšpiráciou. Zároveň uvedené rozhodnutia nie sú ani v rozpore napr. s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6MCdo/18/2011, podľa ktorého členský podiel má byť predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pretože však byt po zrušení práva spoločného nájmu užívala výlučne žalovaná, ktorej aj bol byt prevedený do výlučného vlastníctva, platila náklady spojené s jeho užívaním, súd odchylné od zásady, že pri vyporiadaní sa vychádza z trhovej hodnoty členského podielu, z ktorej vychádza žalobcom označené rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vychádzal z ceny tohto podielu v čase zániku spoločného členstva rozvedených manželov spoločného v družstve. Takýto postup pripúšťa slovenská súdna prax, napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 6 MCdo/18/2011 v obdobnej veci, podľa ktorého, ak je predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov členský podiel v bytovom družstve, ktorý už pripadol na základe rozhodnutia súdu iba jednému z manželov ako výlučnému členovi družstva, pri jeho oceňovaní nemožno vychádzať z ceny podielu v dobe jeho vysporiadania, ale v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva manželov v družstve alebo uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2020, sp. zn. 6Cdo/202/2017, podľa ktorého na rozdiel od vecí, treba hodnotu členského podielu v bytovom družstve v rámci vyporiadania BSM zisťovať v čase zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva rozvedených manželov v družstve a nie v čase vyporiadania BSM. Pretože členský podiel mal v dobe zániku spoločného nájmu družstevného bytu a spoločného členstva manželov v družstve hodnotu 70300 eur a žalobca má nárok na zaplatenie 1-iny, je žaloba, ktorá bola v priebehu konania doplnená a tak je bez väd, dôvodná iba v časti o zaplatenie 35150 eur ($70300/2=35150$).

4.5. Súd preto žalobe v časti o zaplatenie 35150 eur vyhovel a vo zvyšnej časti ju zamietol. Pretože žiadna zo strán netvrdila, že podľa § 232 ods. 3 veta druhá CSP ide o odôvodnený prípad na určenie dlhšej lehoty na plnenie a ani súd ho nevzhladol, určil žalovanej zaplatiť uvedenú sumu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 232 ods. 3 veta prvá CSP.

4.6. Pretože týmto rozhodnutím sa konanie končí, súd podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobca bol čo do nároku celkom úspešný a aj keď nebol celkom úspešný, čo do výšky nároku, ktorá ale závisela od znaleckého dokazovania, ktoré žalobca nemohol bez súčinnosti žalovanej vykonať pred začatím konania. Pretože išlo o odbornú otázku, ktorá prevyšovala možnosti žalobcu a ani nová práva úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisí od znaleckého posudku tak ako tomu bolo podľa úpravy v Občianskom súdom poriadku. (nález Ústavného súdu SR z 15. apríla 2020, sp. zn. II. ÚS 399/2019) žalobca má podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % a to z priznanej sumy. Hoci to strany netvrdili, súd sa zaoberal aj tým, čo tu nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by žalobcovi nemal náhradu trov konania

priznať. V konaní bolo preukázané, že žalovaná je poberateľkou opatrovateľského príspevku a preto by mohli byť jej majetkové pomery priznaním tejto náhrady neprimerane dotknuté, čo však súd nemal bez ďalšieho preukázané, ale pretože žalobca je nemajetný, bolo mu priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a preto jeho pomery by boli celkom určite nepriznaním tejto náhrady neprimerane dotknuté. Súd zohľadnil aj to, že žalovaná svojim konaním bola príčinou tohto sporu, hoci už z konania sp. zn. 25C/263/2013 vyplývalo, že žaloba žalobcu je dôvodná. Pretože žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa neboli preukázané, súd rozhodol, že žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

4.7. Pretože žalobca zložil na trovy znaleckého dokazovania preddavok vo výške 180 eur, z ktorého iba 159,36 eur bolo poukázaných znalcovi podľa uznesenia z 3.5.2021 č. k. 15C/163/2018-214 súd rozhodol, že sa mu po právoplatnosti rozsudku vráti nespotrebovaný preddavok vo výške 20,64 eur ($180 - 159,36 = 20,64$).

5. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadla len žalovaná vo výrokoch I. a III. domáhajúca sa jeho zmeny tak, aby podaná žaloba žalobcu bola v celom rozsahu zamietnutá, alternatívne, aby bol rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, keď požadovala tiež náhradu trov konania v plnom rozsahu. Rozsudok prvostupňového súdu (v napadnutých častiach) považuje za nesprávny, nakoľko súd sa nevyporiadal s predloženými dôkazmi, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň rozsudok považuje za nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť. Citujúc ust. § 365 a § 150 CSP poukázala na to, že žalobca mal povinnosť pravdivo uviesť, kedy sa z bytu vysťahoval (čo v rozsudku chýba) a kedy zaplatil posledný nájom (čo v rozsudku chýba), keď v bode 13. odôvodnenia rozsudku sa uvádza, že ona platí nájomné približne od septembra 2014 a žalobca sa z bytu vysťahoval bez zabezpečenia náhradného bytu. Poukazujúc na prednosť písomného zmluvného vzťahu a to najmä na zápisnicu o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 22. 05. 1985 poukázala na to, že v zmysle jej čl. 10 je povinnosťou užívateľa po skončení užívania byt vyprázdniť a odovzdať družstvu, keď uvoľnenie bytu je podmienkou výplaty zostatkovej hodnoty členského podielu. K tejto otázke navrhla vypočítať ako svedka predsedu bytového družstva D.. E. T., nakoľko prvostupňový súd si uvedené v tejto veci vôbec neuvedomil a tieto časové súvislosti sú podľa nej veľmi podstatné pre spravodlivé posúdenie veci. Poukázala na jednoznačnú súvislosť v tom, že ak by sa aj ona z bytu vysťahovala a nájomné prestala platiť, tak by nebolo čo rozdeľovať a teda k žiadnemu vyporiadaniu členského podielu by nedošlo. Má za to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca, keď v tomto konaní zaujatosť konajúcej zákonnej sudkyne namietala a poukazuje na ust. § 49 CSP. Má za to, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, i s ohľadom na bod 21. odôvodnenia, keď z jej vyjadrení bolo zrejmé, aké správanie žalobcu voči nej namietala a nie je celkom jasné, z akého dôvodu prvostupňový súd dospel k záveru, že sa žalobca o udržanie bytu zaslúžil a že sa pomery rozvedených manželov nezmenšili. Nájomné za byt pred prevodom bytu do vlastníctva platila tri roky výlučne sama, inak by im družstvo dalo výpoveď z nájmu bytu. Že podiel žalobcu je rovnaký ako jej si dovoľuje nesúhlasiť, lebo už v roku 1985 sa v byte nachádzali ich deti a súd neprihliadal na skutočnosť, kto v čase vyhlásenia rozsudku byt užíva. Prvoinštančný súd dospel z vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, za ktoré ona považuje to, že sa žalobca o rodinu staral, že jeho konanie (neplatenie nájomného a odsťahovanie sa z bytu) nemalo vplyv na zhoršenie ich majetkových pomerov a že súd klasifikoval odchod žalobcu z bytu ako opustenie spoločnej domácnosti, že žalobca v návrhu na zrušenie spoločného nájmu nič nehovoril o svojich deťoch užívajúcich byt a že súd nezohľadnil ust. § 705 ods. 3 OZ o prihliadnutí na zreteľ záujmu maloletých detí. Žalobca sa z bytu sám vypratal, vysťahoval a prestal platiť nájom, logicky z čoho vyplýva, že nemôže mať nárok na vyporiadací podiel v prisúdenej hodnote, pretože hrubým spôsobom porušoval svoje povinnosti k bytovému družstvu. Zotrváva na požiadavke vypočítania ako svedka D.. E. T., na nejasnosti, nezrozumiteľnosti, neurčitosti a preto nevykonateľnosti žalobného petitu, na rozpornosti so zákonom stanovovať tržnú hodnotu vyporiadacieho podielu žalobcu, keď by zákonným spôsobom nemohol uzavrieť zmluvu o prevode vlastníckeho práva k družstevnému bytu, na tom, že ona bola určená výlučnou nájomníčkou bytu a pokračujúcou členkou družstva, že ak by ona nájomné neplatila v tomto čase by už žiadny byt a tým ani vyrovnávací podiel nebol a že bolo povinnosťou žalobcu na základe dohody o odovzdaní bytu byt vyprázdniť a odovzdať družstvu, keď uvoľnenie bytu je podmienkou výplaty zostatkovej hodnoty členského podielu, avšak žalobca niekedy v roku 2013 si zbalil veci a z bytu odišiel.

6. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej žiadal rozsudok (v napadnutých výrokoch) ako vecne správny potvrdiť, keď si uplatnil aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100

% . Poukázal na to, že predmetom tohto konania je rozhodnutie súdu o výške vyporiadacieho podielu, ktorý mu patrí titulom vyporiadania BSM, konkrétne titulom vyporiadania členského podielu v bytovom družstve, keď aplikujúc § 150 OZ mu nepochybne patrí polovica trhovej hodnoty členského podielu vo výške určenej znaleckým dokazovaním. Žalovaná vo svojom odvolaní uvádza rôzne dôvody, avšak väčšina z nich nie je k predmetu sporu relevantná, nakoľko dôvody, pre ktoré by súd mohol pristúpiť k zníženiu vyporiadacieho podielu, či dokonca k jeho úplnému nepriznaniu, sú v § 150 OZ striktne dané a tieto súd aplikuje len výnimočne. Žalovaná neunesla dôkazné bremeno a súdu nepreukázala dôvodnosť zníženia, či úplného nepriznania vyporiadacieho podielu, pričom prvoinštančný súd postupoval správne, keď pri posudzovaní jej obrany zohľadnil súdne rozhodnutia o rozvoze manželstva (13P/10/2012) a o zrušení spoločného nájmu (25C/263/2013), keď nie je dôvod, aby súd v tomto spore dospel k iným skutkovým zisteniam ako súdy v týchto predchádzajúcich súdnych konaniach. Porušenie jeho povinnosti z čl. 10 zápisnice o dohode o prevzatí bytu z roku 1985 sa vôbec netýka vyplatenia vyporiadacieho podielu, ale zostatkovej hodnoty, ktorá sa viazala na uvoľnený byt, teda ide o úplne odlišné nároky voči odlišným subjektom, keď k uvoľneniu bytu nikdy nedošlo, veď ho ďalej žalovaná užívala. Ohľadom rozhodovania vylúčeným sudcom poukazuje na to, že toto považuje za ohováranie sudcu ako aj jeho právneho zástupcu a ide o neopodstatnenú námietku. Poukaz žalovanej na jeho týranie detí ako aj žalovanej považuje za krivé obvinenie zo strany žalovanej, ktoré svoje tvrdenie nijako ani nepreukázala, keď toto nevyplýva ani z predchádzajúcich súdnych konaní strán sporu. Starostlivosť o rodinu nebola súdom konajúcim o rozvoze manželstva z jeho strany nijako spochybnená, zásluhy na nadobudnutí či udržaní bytu majú rovnaké a vyplatenie vyporiadacieho podielu žalovanou v minulosti sporné ani nebolo, keďže žalovaná v konaní o zrušení spoločného nájmu prezentovala svoju lepšiu schopnosť jeho z bytu vyplatiť. Tvrdenia žalovanej ako aj jej obranu vrátane odvolania preto považuje za nepresvedčivú a účelovú.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom ako aj dôvodmi podaného odvolania, ako i skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (keď dôvod zopakovania alebo doplnenia dokazovania nevzhladol) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi podľa §§ 396 a 255 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Predmetom tohto sporu je zaplatenie vyporiadacieho podielu súvisiaceho s členským podielom strán sporu v bytovom družstve, ktorý strany sporu nadobudli počas trvania manželstva, pričom nebol predmetom ich vzájomnej dohody alebo vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) z dôvodu, že až po uplynutí troch rokov od rozvodu došlo k zrušeniu spoločného nájmu bytu (v konaní začatom už 19. 09. 2013) a určeniu žalovanej za ďalšiu (pokračujúcu) nájomníčku bytu a pokračujúcu členku bytového družstva, na základe ktorého rozhodnutia a následnej Zmluvy o prevode vlastníctva družstevného bytu zo dňa 14. 06. 2017 sa žalovaná vkladom vlastníckeho práva k 02. 08. 2017 stala vlastníčkou bytu č. XX, na R. ulici XXX/XX v F., zapísanom na LV pre okres, obec a katastrálne územie F. č. XXXX. V dôsledku prechodu vlastníctva k predmetnému bytu došlo k zániku podielového spoluvlastníctva strán sporu k členskému podielu v bytovom družstve, ktoré podielové spoluvlastníctvo s rovnakými spoluvlastníckymi podielmi po 1 vzniklo uplynutím troch rokov (14. 06. 2015) od zániku ich manželstva rozvodom dňa 14. 06. 2012. Súd prvej inštancie podanej žalobe čiastočne vyhovel, keď členský podiel v bytovom družstve u oboch strán sporu považoval za majetkovú hodnotu nadobudnutú za trvania ich manželstva podliehajúcu po zániku členstva žalobcu v družstve vyporiadaniu, keď výšku tohto vyporiadacieho podielu stanovil s poukazom na znalecký posudok na určenie všeobecnej ceny členského podielu v bytovom družstve ku dňu stavu zániku spoločného členstva strán sporu v družstve. Žalovaná, vychádzajúc z odvolacích dôvodov jej odvolania, považuje daný rozsudok za nepreskúmateľný a za nesprávny z hľadiska skutkových i právnych jeho záverov, s poukazom na náležité nevysporiadanie sa s okolnosťami platenia nájomného a odchodu žalobcu z bytu, nesplnenia si jeho povinnosti vyplývajúcej zo Zápisnice o odovzdaní a prevzatí bytu z roku 1985 a s nevypočítaním označeného svedka D. E. T., resp. s konaním vylúčeného sudcu, keďže zákonnú sudkyňu považuje za zaujatú. Rovnako k stanoveniu výšky vyporiadacieho podielu namietala hrubé porušenie povinnosti žalobcu k bytovému družstvu, ako aj k nej a deťom počas trvania spolužitia v predmetnom byte a manželstve, keď nebyť jej konania, by nebolo čo rozdeľovať (došlo by k výpovedi z nájmu) a teda žalobca nárok pre hrubé porušenie jeho povinnosti vo vzťahu k bytovému družstvu mať nemôže.

9. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti s ohľadom na odvolacie dôvody poukazuje na nasledovné. Čo sa týka námietky odvolateľky o tom, že rozhodoval vylúčený sudca odvolací súd poukazuje na to, že žalovaná v priebehu konania sporu námietku zaujatosti zákonnej sudkyne nevzniesla, keď tak mala povinnosť učiniť najneskôr do 7 dní, pričom dôvodom pre vylúčenie sudcu nemôžu byť okolnosti spočívajúce v jeho procesnom postupe v spore a v jeho rozhodovacej činnosti, keď priateľský vzťah medzi zákonnou sudkyňou a právnym zástupcom žalobcu preukázaný nebol. Poukaz žalovanej na porušenie povinností žalobcu vo vzťahu k bytovému družstvu vyplývajúcich predovšetkým z čl. 10 Zápisnice o dohode o odovzdaní a prevzatí bytu zo dňa 22. 05. 1985 považuje odvolací súd za nedôvodný, nakoľko samotná žalovaná nemala záujem byť vyprázdniť a odovzdať bytovému družstvu a bytové družstvo by riešilo výplatu zostatkovej hodnoty členského podielu členom - sporovým stranám len v prípade, ak by byt uvoľnili obaja nájomcovia a tento obaja bytovému družstvu vrátili. Treba teda rozlišovať medzi vyplatením zostatkovej hodnoty členského podielu členom bytovým družstvom a vyporiadaním zostatkovej hodnoty členského podielu medzi spoločnými členmi a nájomcami bytového družstva medzi sebou navzájom. Výpoveď označeného svedka D.. E. T. bola preto pre rozhodnutie v spore nepodstatná a teda toto dokazovanie nehospodárne, keďže postačovali predložené listiny a (vzhľadom k zhora uvedenému) by jeho výpoveď pre rozhodnutie v spore nič nezmenila. Nesplnenie povinností žalobcu vo vzťahu k bytovému družstvu, vypratanie bytu a ukončenie platenia nájomného ako porušenie jeho povinností k bytovému družstvu vplyv na jeho nárok na vyporiadací podiel nemalo, keďže uvedené skutočnosti vplyv na samotný jeho spoluvlastnícky podiel k členskému podielu v bytovom družstve nemali. Pokiaľ aj žalovaná od roku 2014 by výlučne sama nájom platila, práv žalobcu k členskému podielu v bytovom družstve sa to nedotklo, keďže toto právo len opustením bytu nezaniklo, keď túto hodnotu členského podielu vždy treba určovať ako všeobecnú cenu tohto členského podielu na trhu (dosiahnuteľnú voľným prevodom na inú osobu), bez ohľadu na jeho zostatkovú hodnotu (evidovanú bytovým družstvom), a na nárok žalobcu nemalo vplyv ani to, že po zrušení spoločného nájmu a členstva v bytovom družstve už žalobca stratil - nemal právo na uzatvorenie zmluvy o prevode bytu do vlastníctva. Vzťahy medzi stranami sporu súvisiace s ich manželstvom ako aj vzťahom k deťom a k plneniu si povinností s užívaním bytu boli tak právne významné len pre konanie o zrušení spoločného nájmu a členstva strán sporu k predmetnému bytu. Dôkazné bremeno pre inú ako polovičnú hodnotu členského podielu pre každú sporovú stranu zaťažovalo toho, kto sa tohto domáhal (žalovaná), keď týmto dôvodom nemôže byť porušovanie povinností člena bytového družstva žalobcom počas spoločného členstva i po jeho zániku, po ktorom povinnosti žalobcu vo vzťahu k družstvu navyše zanikli a vo vzťahu k žalovanej by existovali len pri reálnom užívaní bytu (povinnosť podieľať sa primerane na nákladoch bývania). Nesprávnosť pôvodného žalobného petitu bola pred rozhodnutím v spore odstránená a samotné nestotožnenie sa odvolateľky so závermi súdu prvej inštancie pre zmenu rozsudku nepostačujú. Pre chýbajúce odvolacie dôvody sa odvolací súd nezaoberal správnosťou znaleckého posudku k určenej cene členského podielu, lehotou na plnenie žalobcovi prisúdeného nároku ako ani so správnosťou výroku o náhrade trov konania pre žalobcu v plnom rozsahu. Odvolací súd tiež napadnutý rozsudok nepovažoval za nepreskúmateľný a tiež ani za vecne nesprávny (pre nesprávne skutkové a právne dôvody obsiahnuté v jeho odôvodnení), keď v zásade nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie dôvody, ale len na tie, ktoré sú pre spor podstatné.

10. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).